

tom V, izdanje 2

mart 2007 -
maj 2007

sadržaj

- 2 Zene Deluju: Izgradnja Mira na Balkanu
- 2 Mogucnosti Mreze Zena RAE
- 2 Beleske sa susreta u Aprilu
- 3 Civilno Društvo i Vlada Nastavljaju sa Saradnjom
- 3 Zenska Mirovna Koalicija Sastavlja Buduce Planove
- 3 Diplomiralo 20 Psihosocijalnih Savetnika
- 4 Nastavlja se Kampanja borbe protiv Raka Dojke
- 4 Ophodjenje nad Traumatisovanim Osobama
- 4 Kratko Obavestenje

obavestenja

Konferencija Zenske Mirovne Koalicije.....**1-2 Septembar, Struga, Makedonia**

MZK Dvomesecni Sastanak.. .....**Hani i 2 Roberteve, Pristina, 10 Sept., 11:00**

RRJETI I GRUPEVE TË GRAVE TË KOSOVËS

KOSOVA WOMENS NETWORK

www.womensnetwork.org

Glas

Zena sa Kosova

Kosovo: Put do Nezavisnosti!

Postovane clanice i prijatelji Mreze, Zelela bih da vas putem ovog broja biltena obavestim o dva bitna zbivanja na kojima sam bila pozvana kao govornica tokom Maja meseca.

Prvo zbivanje je konferencija u Berlinu (4-6 Maj) na temu: Roadmap to 1325: Perspektiva polova u Evropskoj Uniji (EU).

Prvog dana konferencije, govorila sam o iskustvu koje imamo sa UNMIK-om na Kosovu i o njihovom ne sprovođenju RSB1325 UN i na kraju sam iznela preporuke budućoj misiji EU na Kosovu.

Istog dana je posle podne, organizovana radionica za Kosovo, na kojoj su zahvaljujuci Fljora Maculji (UNIFEM), koja je dala znacajan doprinos tokom radionice i isto tako zahvaljujuci dveju bitnim ucesnicama, Anamaria Gomes, parlamentarka u EU i Nicole Reckinger, iz Evropskog Saveta, obekali da ce pozvati delegaciju Zena sa Kosova u Evropsku Skupstinu i da ce primeniti nase preporuke u misiji EU na Kosovu.

7 Maja sam bila pozvana kao govornica na seminaru organizovanom od Svedske SIDA-e na temu: Kosovo: put do nezavisnosti!

U prvom delu seminara, G. Marti Ahtisari je govorio o svom predlogu za buduci Status Kosova. Moja prezentacija je bila planirana u drugom delu dnevnog reda seminara.

U sredistu prisutnih bili su jos i Ambasador Rusije, Srbije i Albanije, predstavnici Ministarstva Spoljnih Poslova Svedske, SIDA i ostale svedske organizacije, srpska dijaspora u Svedskoj i nekoliko predstavnika dijaspore sa Kosova.

Tokom mog izlaganja izmedju ostalog sam pomenula i nase projekte za integrisanje Srba na Kosovu, manipulisanje Beograda nad njima i njihov plan za neintegrisanje Srba, iznoseci primer kako je predstavnica delegacije Srba svaki put prilikom posete Srba na Kosovu davala naredbe da ne saradjuju sa Albancima.

Isto tako sam pomenula aktivnosti koje smo imali preko Zenske Mirovne Koalicije. I zavrсила govor sledecim recima:

"Zabrinuta sam za aktivistkinje koje rade za mir u Srbiji buduci da su svaki dan pod pretnjom Vlade Srbije jer su javno podrzale nezavisnost Kosova putem brojnih saopštenja. Stoga predlazem da Ministarstvo Spoljnih Poslova Svedske reaguje na zastitu bezbednosti ovih aktivistkinja u Srbiji".

Iskreno,
Igballe Rogova

Igballe Rogova tokom svog govora na seminaru „Kosovo: put do nezavisnosti!“, u Stokholmu.

G. Marti Ahtisaari tokom svog govora o njegovom predlogu za buduci Status Kosova, 7 maja u Stokholmu.

Beleske sa susreta u Aprilu

Tokom meseca Maja organizovace se susreti sa radnim grupama tri postavljene strategije kao prioritet aktivnosti Mreze za godinu 2007: Zdravlje zena, Osnazivanje zena u politici i odlucivanju; Trgovina nad zemama i devojkama.

Nezvanicna grupa poslanica sa Kosova, je 23 Marta pozvala predstavnice Mreze na okrugli sto, na temu „Zena i izbori“. Na ovom stolu je diskutovano o nacinu saradnje izmedju zena u politici i zena u civilnom drustvu kao i o izborom zakonu.

Mreza ce zajedno sa svojim clanicama narednih meseci organizovati susrete sa srpskim zenama u opstinama u kojima zivi srpska zajednica. NVO „Zene na Delu“ iz Kacanika je ponovo zapocela sa svojim aktivnostima i ponovo se uclanila u MZK.

UNFPA su prikazali prezentaciju izvestaja „Trudnoca i Porodico Planiranje na Kosovu“, koje govori o abortusu na Kosovu i prevedeno je i na srpskom i engleskom jeziku.

Posmatracka ekipa za Kodeks Etike i Odgovornosti ce od juna izaci na teren kako bi uvidela sprovođenje Kodeksa po organizacijama.

IOM je obavestio o organizovanju televizijskih rasprava i prikazivanju filma „Regrutovanje“ o trgovini nad devojkama. Isto tako su clanice obavestile o organizovanju sastanka Regionalne Mreze organizacija koje rade u polju protiv trgovine belim robljem, u Skoplju.

Centar za Obuku i Polne Studije u Pristini je od 2-3 aprila organizovao obuku „Nasilje u porodici i Zdravlje Zene“.

Zene Deluju: Izgradnja Mira na Balkanu

U Becu su se 19 Aprila sakupile zene politicarke i predstavnice civilnog drustva iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Makedonije, Crne Gore, Srbije, Albanije i Kosova na sastanku „Samita Zena za Odrziv Mir u Jugoistocnoj Evropi“.

Tokom ovog susreta je diskutovano o politickoj situaciji zemalja koje one predstavljaju i o tome kako one mogu da dopune vidljivost i uticaj doprinosa zena u pravcu obezbedjivanja mirovnog sprovedjujucem resenja za resavanje politickih konflikta u regionu.

Prvog dana je uz pomoc Narodne Komisije Austrije za UNIFEM i Foruma za Medjunarodne razgovore Bruno Kriesky, organizovan okrugli sto na temu „Zene deluju: Izgradnja Mira na Balkanu“.

Drugog dana ucesnice su se podelile u radne grupe kako bi analizirale i okoncale radne strategije za

Regionalni Lobi Zena za Mir, Bezbednost i Pravosudje u Jugoistocnoj Evropi tokom susreta u Becu, 19 aprila 2007.

2007godinu.

Regionalni Lobi Zena je poslao izjavu clanovima Saveeta Bezbednosti Ujedinjenih Nacija.

U izjavi se izmedju ostalog navodi:

„Lobi izrazava iskrenu podrsku Ahtisarijevom predlogu za buduci status Kosova; Lobi podrzava Savet Bezbednosti da garantuje da nova rezolucija Kosova prepoznaje pravo za humanitarnu sigurnost svih zena i muskaraca kao kamen temeljac za odrziv mir na Kosovu i regionu; Lobi poz-

dravlja visoke standarde izrecene u predlogu g. Ahtisarija za zastitu prava svih etnickih i verskih zajednica i njihovo puno integrisanje u kosovsko drustvo; i da Regionalni Zenski Lobi prepoznaje pravo raseljenih gradjana da se vrata na Kosovo kao i obavezu Vlade Kosova da podrze njihovo integrisanje“.

Susret Lobija je podrzan od strane UNIFEM-a i UNDEF-a.

Mogucnosti Mreze Zena Romkinja, Askalijki i Egipcanki

U Decembru 2006.godine je zapocela realizacija projekta Kosovskog Centra za Polne Studije za Mogucnosti Mreze Zena RAE koji ce trajati do novembra 2007.

Svrha ovog projekta je izgradnja i osnazivanje jedne odrzive i dugorocne mreze Zena Romkinja, Askalijki i Egipcanki za njihov strateski rad i njihovo nezavisno koordinisanje u buducnosti koje je zamisljeno da se obavi putem razmene iskustava, obuka za polne studije i procene potreba ovih zajednica.

21 Decembra 2006.godine je odrzan prvi sastanak sa organizacijama zajednice

Roma, Askalija i Egipcana gde je predstavljen i projekat navodeci ciljeve i aktivnosti istog. Ovu inicijativu je pozdravila i Izvrzni Direktor KCPS, Ljuljeta Vunici, i Flora Macula, rukovodilac Kancelarije UNIFEM-a u Pristini, istovremeno i donator projekta.

Na drugom sastanku ove mreze je izmedju ostalog dogovoreno oko zvanicnog imena Mreze Organizacija Zena Roma, Askalija i Egipcana Kosova.

U Aprilu je KCPS organizovao trodnevnu posetu Makedoniji, izmedju jedne grupe Mreze RAE i NVO Romskih Zena u Makedoniji, sa ciljem razmene informacija i iskusta-

va romskih organizacija u Makedoniji.

Isto tako u maju ove godine je organizovan prvi sastanak mreze RAE sa donatorima.

Svrha ovog sastanka je bilo upoznavanje donatora sa mrežom RAE, koji je uspesno obavljen i stvorene su mogucnosti buduće saradnje izmedju ovih organizacija i Mreze RAE.

KCPS ce obezbediti punu podrsku tokom svih aktivnosti Mreze RAE.

Civilno Društvo i Vlada Nastavljaju sa Saradnjom

U kontinuitetu saradnje MZK i vladinih institucija, proteklih meseci je obavljeno nekoliko aktivnosti. U Aprilu je Agencija za Ravnopravnost Polova Kancelarije Premijera organizovala susret na kome je predstavila Memorandum Saradnje.

Ovaj dokument ce ozvaniciti saradnju NVO-a i Agencije i iznece osnove za prava i obaveze koje imaju kao Agencija kao i NVO-ima tokom medjusobne saradnje.

MZK je 24 maja potpisala ovaj dokument koji ce biti pro-

pracen potpisivanjem Memoranduma o saradnji na kojem ce se konkretizovati podrucja saradnje izmedju MZK i Agencije.

Tokom ove faze nastavljeni su susreti predstavnica MZK i Nezvanicne grupe Poslanica Skupstine Kosova kao i ucesce predstavnica MZK na organizovanim susretima sa vladinim predstavnicima i NVO-ma.

Kao rezultat ovih stalnih aktivnosti iz reda predstavnica MZK, Ministarka Javnih Sluzbi je javno iznela i podrzala

ulogu organizacija civilnog drustva a pogovo zena aktivistkinja.

Zvanicnici Ministarstva Javnih Sluzbi su u maju izneli Administrativnu naredbu Br. 2007/03 za postizanje jednakosti polova u institucijama javne administracije.

Ova naredba govori o odlucnosti vladinih institucija za poboljšavanje pozicije zena u civilnom drustvu i kao takva je veoma dobrodosla od MZK.

Zenska Mirovna Koalicija Sastavlja Buduce Planove

U kancelariji Mreze u Pristini, 29 Marta, je odrzan sastanak sa strateskom grupom Zenske Mirovne Koalicije (ZMK).

U prvom delu ovog susreta je diskutovano o prethodnim aktivnostima ZMK-a kao i o politickim promenama na Kosovu i Srbiji i uticaj ovih promena na civilno drustvo u ovim zemljama.

U nastavku su pomenuti planovi i aktivnosti Koalicije za tekucu godinu i to: koordinacioni sastanci ZMK-a, promotivni materijali ZMK-a, kao i jedan dokumentarni film ko-

ji ce se realizovati u buducnosti o aktivnostima zenske Mirovne Koalicije. Sve ucesnice su navele posebnu bitnost horizontalnog umrežavanja izmedju organizacija clanica Mreze Grupe Zena sa Kosova i Zene u Crnom iz Srbije.

Osnivajuci se na tome, odluceno je da ovo bude jedna od glavnih tema druge konferencije ZMK koja ce se organizovati u Septembru ove godine.

U kontinuitetu aktivnosti zastupanja ZMK-a, planirano je ucesce dveju clanica na

nacionalnom nivou na konferenciji u Oxfordu u junu kao i ucesce predstavnica ZMK na sledecoj konferenciji Medjunarodnog Umrežavanja Zena u Crnom koja ce se organizovati u Spaniji, u Avgustu 2007.

Posebna vaznost je data organizovanju druge konferencije ZMK-a koja ce se organizovati 1 i 2 Septembra ove godine. Tokom konferencije je predvidjeno da se obuhvate i ostale aktivnosti, od kojih ce jedna biti umetnicko izvodjenje organizovano od ZMK.

Kao glavne teme ove konferencije odabrane su: Tranziciono Pravosudje, Zene i Bezbednost kao i Horizontalno Umrežavanje Koalicije. Predstavnice UNIFEM-a su tokom ovog susreta ponudile podrsku pragmatickim idejama za sve aktivnosti ZMK-a u buducnosti.

Sastanak strateske Grupe ZMK, 29 mart, u Pristini.

Diplomiralo 20 Psihosocijalnih Savetnika sa Kosova

One to One – Kosova je organizovalo ceremoniju dodele diploma 20 psihosocijalnim saveticima sa Kosova koji su pohađali dvogodisnji program edukacije.

One to One je zapocela kao sluzba za zene i traumatizovanu decu, medjutim danas u njihovom centru nude i dobijaju psihosocijalne usluge muskarci, zene, deca, razlicite grupe bez etnickih razlika, i sve ovo je omoguceno finansijskom, moralnom i profesionalnom podrskom One To One iz Velike Britanije.

Lokalne NVO i One To One – Kosova su nakon osam godina iskustva i mogucnosti obuke razvoja, inicirali ovo skolovanje, ne samo za njihove clanove nego i za deset ucesnika programa obuke iz drugih organizacija i institucija na Kosovu.

Za realizaciju svega ovoga je stvoren upravni odbor programa, pronadjeni su najodgovarajuci treneri programa, sastavljen je program i detaljan raspored i potpisan je Memorandum Sporazuma izmedju One To One – Velika Britanija, Kosova, Ministarstvo Zdravstva na Kosovu, Ministarstvo Prosvete, Nauke i Tehnologije na Kosovu, Pristinski Univerzitet – Odeljenje za Psihologiju, Univerzitet u Zagrebu i Društvo za Psihosocijalne pomoci u Zagrebu. Odabrani su ucesnici na osnovu obavljenih intervjuova iz grupe intervjuisanih i nakon svega ovoga je 2 Aprila u Hotelu Grand u Pristini finalizovan rad podelom diploma.

Merita Halitaj, menadzer programa ovog centra je u svom izlaganju tokom ceremonije dodele diploma rekla: „Da bi se nesto razvilo treba se poceti, a mi smo zapoceli“.

Nastavlja se Kampanja borbe protiv Raka Dojke

Mreza Zena Kosova

www.womensnetwork.org

info@womensnetwork.org

038 245 850

Hajdar Dushi C-2, II/8

Prishtina, Kosovo

Osoblje Mreze

Igballe Rogova

Direktor
igorogova@yahoo.com

Nexhmije Fetahu

Menazer Programa
cuca_fetahu@yahoo.com

Besa Shehu

Menazer za Financije
besa_shehu@yahoo.com

Alba Loxha

Asistent Informacije
albaloxha@yahoo.com

Clanovi Odbora

Naxhije Buçinca
Delina Fico
Besim Kajtazi
Marte Prenkpalaj
Vjosa Dobruna
Belgjyzare Muharremi
Behar Selimi

*"Glas Zena sa Kosova"
je napisala i osmislila
Alba Loxha,
uz pomoc
Nicole Farnsworth.*

www.womensnetwork.org

Kampanja „Zapocni borbu protiv raka dojke“ organizovana od Kosovskog Centra za Borbu Protiv Raka Dojke (KCBPRD) i MZK sada nastavlja sa svojom drugom fazom. Kao deo ove kampanje, 8 marta, ispred Hotela Grand je organizovano potpisivanje peticije gradjana, nakon toga sastanak sa Ministarstvom Zdravstva, televizijske rasprave i tokom celog marta meseca je besplatno emitovan TV spot na tri televizijska kanala.

16 Aprila, u Pristini je ovaj centar organizovao Konferenciju za Rak Dojke na kojoj su uestvovali zdravstveni strucnjaci, predstavnici ministarstava, razlicitih institucija, organizacija kao i preZivele pacijentkinje. Tokom ove konferencije je predstavljeno veoma zabrinjavajuće stanje bolesti raka dojke na Kosovu, dok su sa druge strane uslovi sprečavanja, ranog otkrivanja i tretiranja bolesti veoma ograniceni.

Nafije Ljativi, izvrsni direktor KCBPRD-a, je u uvodnim recima rekla da: „svrha osnivanja

Centra je bilo informisanje zena o bolesti i njihovo osvescivanje za vecu brigu o njihovom zdravlju, (samokontrola i redovne zdravstvene kontrole), pronalazenje mogucnosti pomoci za spasavanje zena pogodjenih ovom bolešću i njihovih porodica kao i zahtev za adekvatnu institucionalnu i zdravstvenu podršku. U nastavku brojnih aktivnosti senzibilisanja javnosti i odgovornih institucija, predstavljanja i diskutovanja o problemu raka dojke na Kosovu, kao i stvaranja potrebe za sastavljanje nacionalne strategije za borbu protiv ove bolesti, je bilo i organizovanje ove Konferencije“.

Svoje izlaganje su predstavile i strucne i zdravstvene aktivistkinje.

Preporuke koje su proizasle sa ove konferencije su: Razvoj adekvatnih onkoloških usluga na Kosovu; Pocetak rada

Gradjani tokom potpisivanja peticije 8 marta, ispred Hotela Grand.

Onkološkog Instituta; Kimoterapija, hormonska terapija i Herceptina su deo glavne liste javnosti i politicara o vaznosti i ozbiljnosti problema; Zastupanje i lobiranje o problemu raka dojke; Profesionalno obrazovanje o odredjenim onkološkim podrucjima, itd.

Narednih meseci ce se isto tako organizovati okrugli stolovi po razlicitim opstinama Kosova.

Ophodjenje nad Traumatizovanim Osobama

Kosovski Centar za Rehabilitaciju ratnih prezivelih (KCRP) koji ima za prioritet pomoc prezivelima od torturisanja i pronalazenje mehanizama za sprečavanje, je tokom Maja meseca organizovao kurs yoga terapije pod nazivom „Kognitivna bihejvioralna terapija“. Pored osoblja KCRRP-a, ucesnici ovog kursa bili su i ostali strucnjaci u ovom podrucju kao i studenti psihologije i ucesnici iz Skoplja i Kumanova.

Kognitivna Bihejvioralna Terapija predstavlja jednu od najprimenjenijih metoda za ophodjenje traumatizovanim osobama. Kao takvoj, data joj je vaznost u organizovanju jedne dugorocne obuke/obrazovanja za dobijanje znanja i sposobnosti za primenjivanje ove metode. Tokom ove obuke je diskutovano o iskustvima i praksama, relaskiranju, razlicitim teorijama, tehnikama disanja, itd.

Jedna druga aktivnost KCBPRD-a je dvodnevna obuka, za torturu kao negativnu pojavu, koja se organizuje u saradnji sa Kancelarijom za Dobro Upravljanje. Ucesnici ove obuke bili su sluzbenici Jedinica za Ljudska Prava iz Ministarstava i Vlade Kosova.

Svrha obuke je da ucesnici dobiju znanja iz ovog podrucja i da se obaveste o ovoj negativnoj pojavi kao i nacinama sprečavanja i borbe protiv iste.

Kratko Obavestenje

Komisija za Prosvetu, Nauku, Tehnologiju, Kulturu, Omladinu i Sport Skupstine Kosova je 22 Maja 2007.godine organizovala javnu raspravu na kojoj je pozvala tri NVO u sredistu kojih je bio i Kosovski Centar za Polne Studije.

Ljuljeta Vunici, Izvrsni Direktor Centra je ispred Komisije prikazala izvestaj „Pregled Pitanja Polova u Sistemu Prosvete“ koji je izdad pre 2 meseca, i gde je izmedju ostalog rekla: „U nedostatku procena i istrazivanja u vezi sa kre-

tanjem reformi u sistemu prosvete Kosova, ima jako malo saznanja o tome dokle se doslo sa reformama uopsteno a posebno u aspektu polova, stvar koja je bila i subjekat naseg istrazivanja“.